

Posudek vedoucí diplomové práce na diplomovou práci studentky Lucie Hurychové

na téma „Problémy trestního soudnictví nad mládeží. Komparace české a švýcarské právní úpravy“

Zaměření diplomové práce, její základní koncepce a systematika

Autorka zvolila poměrně známé, probádané a nikterak originální téma, což *a priori* značně limituje očekávatelný vědecký přínos takové práce, avšak přístup, kdy autorka provádí přímou komparaci se švýcarskou právní úpravou, naopak potenciální vědecký přínos takové práce výrazně zvyšuje, zejména pak s ohledem na možnost rozvedení úvah *de lege ferenda* inspirovaných funkčními zahraničními modely právní úpravy.

Předložená práce je rozčleněna na tři kapitoly vlastního textu. Po nezbytném úvodu, v němž autorka objasňuje svoji motivaci k napsání této práce (mimo jiné dlouhodobý zájem o danou problematiku a také snaha zúročit své poznatky ze studijního pobytu ve Švýcarsku), se v první kapitole autorka věnuje stručnému nástinu právní úpravy obsažené v českém zákoně o soudnictví ve věcech mládeže. Na to navazuje druhá kapitola, v níž o něco podrobněji autorka rozebírá právní úpravu obsaženou ve švýcarském Jugendstrafgesetz (JStG), který svým předmětem odpovídá hmotněprávní části českého zákona o soudnictví ve věcech mládeže. Třetí kapitola pak představuje syntézu prvních dvou kapitol a autorka zde porovnává konkrétní instituty českého a švýcarského práva soudnictví ve věcech mládeže. V závěru pak autorka sumarizuje učiněná zjištění a stručně nastiňuje některé své úvahy *de lege ferenda*. Práce kromě toho obsahuje též seznam použitých zdrojů, resumé v německém jazyce (byť s anglickým názvem) a tři přílohy (statistika kriminality v Česku, přehled hranice trestní odpovědnosti ve vybraných zemích a statistika kriminality ve Švýcarsku).

Hodnocení struktury práce a úrovně zpracování

Struktura práce je velmi jednoduchá (1. česká úprava, 2. švýcarská úprava, 3. vzájemná komparace), nicméně odpovídá vytýčenému cíli. Lze souhlasit s autorkou, že v případě popisu české právní úpravy nebylo potřebné zabíhat do přílišných detailů, a autorka se tak zcela správně soustředila spíše na rozbor švýcarské právní úpravy a na jejich vzájemnou komparaci.

Dle mého názoru však celkové provedení hodnocené práce nenaplnuje očekávání, která ve čtenáři vyvolá její úvod.

Předně se domnívám, že druhá kapitola, která popisuje právní úpravu ve Švýcarsku, nadržuje jednotnou linii výkladu a je mírně nepřehledná, resp. čtenář, který se švýcarským právem není obeznámen, se v ní může místy poněkud ztrácet. Jako příklad lze uvést třeba výklad k článkům 17-20 JStG na str. 38-40, který je bez jakéhokoliv předělu zařazen do kapitoly 2.3.2.4 Ústavní léčení, ač se evidentně vztahuje ke všem ochranným opatřením, nejen k ústavnímu léčení. Autorka rovněž není zcela důsledná při překladech cizích termínů do českého jazyka, když např. na str. 39 je „*Jugendanwaltschaft*“ označeno jako „*státní zástupci pro mladistvé*“ (bez bližšího vysvětlení), zatímco na str. 40 je tentýž termín označen jako „*advokáti mladistvých*“; tyto nedostatky ve vnitřní soudržnosti textu mohou mít vliv na jeho srozumitelnost, zejména pak v případech, kdy autorka pojednává o subjektech či institucích, které české právo nezná nebo k nim přistupuje odlišně.

Nedůslednost v terminologii se objevuje i na jiných místech. Např. na str. 7 a 8, kde se autorka věnuje problematice upuštění od uložení trestního opatření podle § 11 až 14 zákona o soudnictví ve věcech mládeže, dochází k opakované záměně pojmů, kdy autorka na místo „*podmíněného upuštění od uložení trestního opatření*“ hovoří o možnosti „*uložit trestní opatření podmíněně*“, resp. na místo „*podmíněného upuštění*“ hovoří nesprávně o „*podmíněném odložení*“. Nedůsledná citace zákona se pak objevuje např. i na str. 6 dole, kde autorka uvádí, že se po 10 letech od spáchání promlčují činy, „*za které je možno v TZ uložit trest odnětí svobody nejméně na 10 let*“, ačkoliv zákonné znění je „*činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně deset let*“; oněch 10 let je tedy horní hranicí trestní sazby, avšak z formulace užití autorkou by naopak spíše vyplývalo, že se jedná o hranici spodní. Obdobně pak na str. 16 na druhém řádku nové podkapitoly autorka uvádí, že při snižování trestních sazeb u mladistvých podle § 31 zákona o soudnictví ve věcech mládeže „*horní hranice sazby však nesmí překročit 5 let a dolní hranice je jeden rok*“, což je opět nepřesné, neboť dolní hranice nemá stanovenou pevnou hodnotu, ale – obdobně jako horní hranice – nesmí překročit 1 rok (tedy nikoliv „je“, ale „nesmí překročit“). Na str. 30 pak autorka zase důsledně rozlišuje mezi pojmy „*osoba*“ a „*subjekt*“, přičemž z kontextu lze v zásadě vyrozumět, že „*osobou*“ myslí fyzickou osobu a „*subjektem*“ rozumí právnickou osobu; rozlišování mezi „*osobou*“ a „*subjektem*“ takovýmto způsobem je však v českém prostředí matoucí.

Výše uvedené výtky sice směřují pouze k formulačním detailům, ale zrovna ve vysokoškolské kvalifikační práci v oboru práva je formulační přesnost a kvalita vyjadřování zcela klíčová.

Objevují se pak i faktické nepřesnosti, když např. z formulací na str. 10 a 70 vyplývá, že dle autorky je katalog výchovných povinností a omezení podle § 18 a 19 zákona o soudnictví ve věcech mládeže taxativní, ačkoliv se ve skutečnosti jedná o výčet toliko demonstrativní (srov. návětí citovaných ustanovení, v nichž je užito výrazu „*zejména*“; demonstrativnost předmětného výčtu pak podporuje i judikatura, např. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. září 2008, sp. zn. 8 Tdo 1102/2008).

Hodnocení formálních aspektů práce

Autorka vycházela ze širokého spektra domácí i zahraniční literatury, s níž vhodným způsobem pracuje. Práce obsahuje též odpovídající poznámkový aparát.

Formální úprava práce i citační etika jsou bez zásadních nedostatků. Citace právních předpisů jakožto zdrojů práce však v některých případech příliš neodpovídá zavedeným zvyklostem (srov. např. poznámku pod čarou č. 2).

Překlepy se objevují pouze ojediněle, což však nelze říci o pravopisných či gramatických chybách, např. shoda podmětu s přísudkem na str. 21 na pátém řádku („*proti osobám, které se dopustil činu*“) nebo na str. 27 na třetím řádku odspodu („*děti [...] překročili*“), jakož i časté psaní řadové číslovky tam, kde má být užito číslovky základní (např. na str. 66 – „*pachatelé mladší 15. let*“).

Závěr a náměty pro obhajobu

Z celé práce je dobře patrný dlouhodobý autorčin zájem o danou problematiku, jakož i nemalé znalosti švýcarského práva nabyté patrně zejména díky studijnímu pobytu. Kladně hodnotím snahu o představení zahraniční právní úpravy a o její podrobnou analýzu při současném kritickém srovnání s úpravou českou, neboť kvalifikační práce tohoto typu jsou na právnických fakultách českých škol spíše výjimečné. Cíl, který si autorka v úvodu práce

určila, tak byl ambiciózní (což je samozřejmě dobře), avšak výsledné dílo má bohužel určité rezervy a tento cíl dle mého názoru ne zcela naplnilo.

Faktické nepřesnosti a nedůslednost v terminologii, kterými se podrobněji zabývám výše, nelze u takovéto práce považovat za marginální a přehlížet je. Navzdory všem uvedeným nedostatkům jsem ale přesvědčena, že hodnocená práce může sloužit jako adekvátní podklad pro obhajobu a k obhajobě ji tímto doporučuji.

V rámci obhajoby by pak autorka mohla zodpovědět následující dotazy:

- O které konkrétní poznatky opíráte svůj závěr, že míra latence a uplatňování selektivních postupů orgánů činných v trestním řízení u kriminality mládeže je v České republice významně vyšší než ve Švýcarsku (srov. str. 82)?
- Na str. 83 uvádíte, že přístup zvolený švýcarským zákonodárcem, kdy trestní odpovědnost nastupuje již v 10 letech věku (na rozdíl od 15 let v České republice), je účelnější, neboť umožňuje mnohem lépe přispět k nápravě delikventního dítěte mladšího 15 let než postupy podle českého práva. Vysvětlíte tedy, v čem jsou dle Vašeho názoru trestní/ochranná/výchovná opatření podle JStG u pachatelů ve věku 10-15 let efektivnější nebo „lepší“ než opatření, která lze takovým pachatelům uložit dle § 93 českého zákona o soudnictví ve věcech mládeže?

V závislosti na průběhu obhajoby tak v tuto chvíli navrhuji klasifikovat posuzovanou práci známkou **velmi dobře**.

V Praze dne 30. srpna 2013

---

doc. JUDr. Mgr. Jana Navrátilová, Ph.D.
vedoucí diplomové práce